

Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman hyväksyminen

Yhdyskuntalautakunta 04.04.2023 § 59

Valmistelija liikenneinsinööri Rasmus Nousiainen

Lempäälän kunnalle on laadittu kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma. Ohjelman tavoitteena on parantaa kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita infrassa sekä vaikuttaa ihmisten kulkutapavalintaan mm. viestinnän keinoin. Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman pohjaksi laadittiin asukaskysely. Asukaskyselyyn saatiin lähes 500 vastausta. Vastanneista kävelyn edistämistä kannatti 97 % vastanneista ja pyöräilyn edistämistä kannatti 95 % vastanneista.

Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman on toteuttanut KuHa Oy:n kilpailuttama liikenteen osa-alueen puitesopimus konsultti Sweco Finland Oy. Työtä ohjasi kunnalta käpy (kävelyn ja pyöräilyn) -ryhmän jäsenet sekä infrapäällikkö.

Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen on tärkeässä roolissa kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden näkökulmasta. Liikkumattomuus on ongelma kaikissa ikäryhmissä. Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita parantamalla taataan eri liikkumismuodoille paremmat edellytykset. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksen myötä kuntien rooli korostuu jatkossa entistä vahvemmin hyvinvoinnin edistäjinä. Asukkaiden hyvinvoinnin ja ennaltaehkäisevän terveystyön perustat ovat asukkaiden parempien arkivalintojen mahdollistamisessa. Kävelyn ja pyöräilyn edistämistyö kunnissa on avainroolissa hyvinvoinnin ja terveellisimpien valintojen mahdollistamisessa asukkaiden arkipäivässä.

Lempäälän kunta on nostanut asukkaiden hyvinvoinnin tärkeäksi teemaksi omassa kuntastrategiassaan sekä muissa tavoitteellisissa dokumenteissa. Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma toteuttaa Lempäälän kunnan hyvinvointisuunnitelman 2022-2024 painopisteitä ”kestävä elämäntapa” sekä ”liikkumisen aktivointi”. Kuntastrategian yksi painopiste on ”Kestävää kasvua ja viihtyisyyttä”. Tämä kattaa viihtyisät asuinympäristöt, lähiluonnon korostamisen sekä kestävien työ- ja asiointimatkojen kehittämisen.

Lempäälän kunta kuuluu Hinku-kuntiin. Hinku tavoitteisiin kuuluu päästövähennykset. Kulkutapajakauman muuttaminen enemmän kestäviin kulkumuotoihin, etenkin kävelyn ja pyöräilyyn edistää päästövähennystavoitteiden saavuttamista. Keskeinen kävelyn ja pyöräiliikenteen kehittämistä ohjaava kansallinen strategia on vuonna 2018 valmistunut Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma. Ohjelmassa linjataan kävelyn ja pyöräilyn edistämisen perusteet ja asetetaan tavoitteet. Siinä halutaan parantaa kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä suomalaisissa kunnissa sekä tukea liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä ja kansanterveyden parantamista Suomessa.

Lempäälän kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma sisältää toimenpidelistauksen. Tehtävät toimenpiteet asettuvat vuosien 2023 ja 2030 välille. Edistämishjelmassa on laadittu myös mm. nopeusrajoitusperiaatteet kaduille toiminnallisen luokittelun mukaan (s. 28) ja pyöräilyn tavoiteverkko (s. 32), joka jäsentee alueen pyörätieverkon eri laatukriteerien mukaan.

Lempäälän kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma on päätöksen liitteenä. Liitteinä ovat myös kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman liiteaineisto.

Toimivalta: Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma on poikkihallinnollinen ohjelma ja sen hyväksymisen toimivalta on siten kunnanvaltuustolla.

Lisätietoja: liikenneinsinööri puh. 044 481 1804

Esittelijä	Yhdyskuntajohtaja
Päätösehdotus	Yhdyskuntalautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman hyväksymistä.
Päätös	Yhdyskuntalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti. Merkittiin pöytäkirjaan, että infrapäällikkö Tiina Pekkala oli asiantuntijana läsnä pykälän käsittelyn ajan ja poistui kokouksesta pykälän käsittelyn jälkeen klo 17.55.
Tiedoksi	yhteisölautakunta, yhteisöpalveluiden suunnittelija, liikuntapäällikkö, ympäristötarkastaja, yleiskaavoittaja, kehittämisarkkitehti, liikenneinsinööri, infrapäällikkö, kaavoituspäällikkö, ympäristöpäällikkö, opetuspäällikkö, sivistysjohtaja, rakennuttajapäällikkö, kouluteiden turvallisuutta arvioiva työryhmä, Lempon Parkki Oy:n toimitusjohtaja

Kunnanhallitus 17.04.2023 § 100

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman.
Käsittely	Keskustelun kuluessa esittelijä teki muutetun päätösehdotuksen seuraavasti: ”Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että 1. se hyväksyy kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman. 2. se toteaa ohjelmaa toteutettavan hankkeittain, joiden suunnitteluun osallistetaan vaikuttamistoimielimet.” Keskustelun kuluessa Piia Nurmela esitti infra ja olosuhteet -kohtaan toimenpidelisäyksen seuraavasti: ”Edistetään ulkoilureittien toimivuutta kanavan alueella kiinnittämällä huomiota myös kanavan ylitykseen.” Keskustelun kuluessa Riina Aspila esitti infra ja olosuhteet -kohtaa kahdeksan muutettavaksi ”toteutetaan”-sanalla sijaan ”päivitetään”-sana. Lisäksi toimenpiteen kuvaukseen lisäys: ”Työssä hyödynnetään vammaisneuvoston tekemää Esteetön Lempäälä -kartoitusta.” Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, että voidaanko esitetyt muutokset hyväksyä yksimielisesti. Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti muutokset.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti muutetun päätösehdotuksen sekä kokouksessa todetut muutokset.

Kunnanhallituksen tekemät muutokset ohjelmaan on huomioitu kunnanvaltuuston esityslistan liitteissä.

Esittelijä

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto
1. hyväksyy kävelyn ja pyöräilyn edistämishojelman.
2. toteaa ohjelmaa toteutettavan hankkeittain, joiden suunnitteluun osallistetaan vaikuttamistoimielimet.

Käsittely

Keskustelun aluksi kunnanvaltuuston puheenjohtaja totesi, että ryhmät ovat päättäneet yksimielisesti hyväksyä seuraavat lisäyksen päätökseen: ”Lisäys kohtaan 1. Alueellinen pääreitti ulotetaan Lempäälän keskustasta Pirkkalaan ja Lempäälän keskustasta Valkeakoskelle.”

Lisäksi ryhmät hyväksyivät päätökseen seuraavan ponnen: ”Valtuusto muistuttaa, että yhteisölautakunta vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteiden koordinoinnista kunnassa (hallintosääntö 5 luku, kohta 5.6). Yhteisöpalvelujen palvelualueen tulee siksi aktiivisesti vaikuttaa ohjelman toimenpiteiden toteuttamiseen.”

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja tiedusteli, että voiko valtuusto hyväksyä muutokset yksimielisesti. Kunnanvaltuusto hyväksyi yksimielisesti muutokset.

Päätös

Kunnanvaltuusto
1. hyväksyi kävelyn ja pyöräilyn edistämishojelman. Alueellinen pääreitti ulotettiin Lempäälän keskustasta Pirkkalaan ja Lempäälän keskustasta Valkeakoskelle.
2. totesi ohjelmaa toteutettavan hankkeittain, joiden suunnitteluun osallistetaan vaikuttamistoimielimet.

Merkittiin pöytäkirjaan seuraava ponsi: ”Valtuusto muistuttaa, että yhteisölautakunta vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteiden koordinoinnista kunnassa (hallintosääntö 5 luku, kohta 5.6). Yhteisöpalvelujen palvelualueen tulee siksi aktiivisesti vaikuttaa ohjelman toimenpiteiden toteuttamiseen.”

Tiedoksi

yhdyskuntalautakunta, yhteisölautakunta, yhteisöpalveluiden suunnittelija, liikuntapäällikkö, ympäristötarkastaja, yleiskaavoittaja, kehittämisarkkitehti, liikenneinsinööri, infrapäällikkö, kaavoituspäällikkö, ympäristöpäällikkö, opetuspäällikkö, sivistysjohtaja, rakennuttajapäällikkö, kouluteiden turvallisuutta arvioiva työryhmä, Lempon Parkki Oy:n toimitusjohtaja